

EĞİTİM FAKÜLTELERİNİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI ÜZERİNE BAZI ELEŞTİRİLER

Dr. Burhanettin DÖNMEZ

inönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi E. B. B. Öğretim Üyesi

Öğretmen yetiştirme eğitim sistemimizin en önemli sorunlarından biri olma özelliğini günümüzde de korumaktadır. Zaman zaman bu sorunu çözmeye yönelik, yeniden yapılanma, reform gibi söylemlerle çeşitli girişimlerde bulunmaktadır. Bugünlerde de Eğitim Fakültelerinde yeni bir düzenlemeyi öngören, YÖK /Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi çerçevesinde geliştirilen bir model, ilgili çevrelerde, çeşitli açılardan eleştirilmekte, çok şey söylenmekte fakat az şey yazılmaktadır. Bu makalede söz konusu model uygulamanın içinde olanların bakış açısı ile özellikle içeriği açısından eleştirilmektedir.

Son aylarda kime, hangi koşullarda hazırlatıldığı çok iyi bilinmeyen, özellikle Eğitim Fakültelerindeki öğretim elemanlarının tepki ile karşıladıkları gözlenen, kurum yöneticilerine pek inisiyatif tanımayan, Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tarafından "yeniden yapılanma" olarak ifade edilen ve Eğitim Fakültelerine ilişkin yeni bir düzenlemeyi öngören dokümanlar peyderpey Eğitim Fakültelerine ulaşmaktadır.

Bu durum, özellikle eğitim bilimcileri ve Eğitim Fakültelerindek diğer öğretim elemanlarını, düşünce üretmeye ve bu düşüncelerini paylaşmak için çaba sarf etmeye zorlamaktadır. Kuşkusuz gerek bu modeli üretenlerin gerekse eleştirenlerin çabalarının amacı, Eğitim Fakülte ferinin, son yıllarda, giderek artan saygınlıklarının daha da artırılmasına ve bu kurumların daha nitelikli öğretmen yetiştirebilmelerine katkıda bulunmaktır. Ancak, çok iyi niyetle de olsa, yeterince araştırılmadan, ülke gerçeklerine uygun olmayan çözümlerle, bu kurumlara telafisi çok güç olacak zararlar verilebileceği de unutulmamalıdır.

Bu nedenle, bu yazının asıl amacı YÖK'ü değil, "Yeniden Yapılanma" olarak adlandırılan öğretmen yetiştirme modelini eleştirmektir. Doğal olarak eleştiriler de konu ile ilgili Eğitim Fakültelerine gönderilen dokümanlarla sınırlı olacaktır.

YÖK'ün Eğitim Fakültelerini yeniden düzenleyerek uygulamaya koymaya çalıştığı öğretmen yetiştirme modeline ilişkin eleştiriler başlıca şu noktalarda toplanabilir:

1. Ülkemizde öğretmen yetiştirme ve istihdamı konusunda önemli bazı sorunların varlığı açıkça görülmektedir; ilköğretim kademesinde büyük bir öğretmen açığı varken, ortaöğretimde bazı branşlarda büyük ölçüde; öğretmen fazlalığı vardır.

Özellikle, 1997 yılı içinde, ilköğretim öğretmenliği alanında, temel eğitim konusundaki plansız gelişmelerden de hız alan, büyük bir öğretmen açığı ortaya çıkmıştır. Yine son yıllarda üniversite önündeki yığılmaların çözümü olarak, politik kaygılar sonucu bir çok "tabela üniversitesi" açılmıştır. Daha kötüsü, bu üniversitelerde, öncelikle, mezunlarının tamamına yakın bir kısmının öğretmenlik yapmaktan başka bir seçeneği olmayan, Fen Edebiyat Fakültelerinin ve ülkenin bu alandaki ihtiyacının bilinmesine rağmen Sınıf Öğretmenliği Bölümü olmayan Eğitim Fakültelerinin açılmasıdır. Bugüne kadar YÖK bu duruma sadece seyirci kalmamış, hatta bu kurumların öğretim elemanı ihtiyaç ve öğrenci kontenjanları konusundaki önerilerini de pek fazla dikkate almadan, öğrenci kontenjanlarını her yıl biraz daha artırma yoluna gitmiştir. Bunlara ek olarak, farklı ders ücreti uygulaması ve öğretir elemanlarının giderek düşen yaşam standartlarının da etkisi ile bir kısır öğretim elemanlarının, istihdam imkanı ve öğretim elemanı sayısının dikkate alınmadan ikinci öğretim programlarını açma girişimleri, her nedense, yasa gereği (2547 s.k. Md-7/a,d,h.) yüksek öğretim planlanmasından ve ülkenin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesinden sorumlu olan YÖK tarafından desteklenmiştir.

Kısaca, bu noktaya birden bire gelinmemiştir. Bu bir oluşumun sonucudur. Bu oluşuma zamanında müdahale edilmemiştir. **Oysa, mevcut yapı içinde YÖK'ün Eğitim Fakültelerini Sınıf Öğretmenliği Bölümü açmaya ve bu bölümlerin kontenjanlarını artırmaya, alan öğretmeni yetiştiren bölümlerin kontenjanlarını da azaltmaya özendirilmesi halinde, sorun bu güne kadar mevcut yapı içinde çözülebilirdi.** Kısaca, sorun planlama sorunudur ve YÖK bu konuda kendisinden beklenen görevi bugüne kadar yeterince yerine getirememiştir.

2. ilköğretim düzeyinde çok büyük bir öğretmen açığı olmasına rağmen, ortaöğretim düzeyinde bir çok alanda öğretmen fazlalığı vardır. Bu nedenle, öğretmenlik formasyonu olsun ya da olmasın, çok çeşitli branşlardan mezun olanların öğretmen olarak atandıkları doğrudur. Ancak, tüm bu doğrular, öğretmen yetiştirme konusunda yıllardır süregelen yap-boz anlayışına bir halka daha ekleyebilecek nitelikte görülen bu modelin "Yeniden Yapılanma" olarak sunulmasını haklı gösteremez. Yeniden yapılanma, bu konuda yapılan bir çok tanımın ortak özelliklerinden hareketle, ürün ya da piyasada meydana gelen değişikliklere radikal tepki gösterme olarak tanımlanabilir (Enderwick,

1989. s.44-45). Bir yeniden yapılanıma girişiminde öncelikle mevcut durumun doğru tanımlanması; sosyal, ekonomik ve teknolojik bileşenlerinin iyi analiz edilmesi ve bu analizlere dayalı olarak sorunları çözebilecek yeterlikte, özgün, ancak salt refleks niteliğinde olmayan çözümlerin üretilebilmesi gerekir. Oysa, hemen uygulamaya konulmaya çalışılan model, İngiltere'de uygulanan modelin küçük bazı değişikliklerle ülkemize uyarlanmasından başka bir şey değildir.

Bilindiği gibi İngiltere'de üniversitelerin herhangi bir bölümünden mezun olanlar üniversitelerin eğitim bölümlerinden bir yıl süren bir öğretmenlik formasyonu eğitimi aldıktan sonra "Grammar School" da yani liselerde öğretmenlik yapabilmektedirler, üniversitelerin eğitim fakültelerinden mezun olanlar ise genellikle üç yıllık bir eğitimden sonra öğretmen olabilmektedirler (Cramer, Browne, 1992, s.290; Erdoğan, 1995, s.165). Öğretmen yetiştiren kolejler ise daha çok "Grammar School'u bitirip de üniversiteye giremeyen öğrencilerin yöneldikleri öğretmen yetiştiren kurumlardır (Erdoğan, 1995, s.165).

Bu modelin, son yıllarda başta Fen Edebiyat ve Mühendislik Fakülteleri olmak üzere, bir çok fakülteden daha yüksek puanla öğrenci alan Eğitim Fakültelerini, adeta İngiltere'deki gibi, başarısız öğrencilerin yöneldiği kurumlar haline getirmesinden endişe edilmektedir. .

3. YÖK'ün Eğitim Fakültelerine gönderdiği ilgili dokümanda (06.11.1997 gün ve B.30.0.000.0.01/534-22449 sayılı yazıları ekindeki Ek-1'in 1.maddesinde) Eğitim Fakülteleri için 3,5+1.5, alan fakülteleri için 4+1.5 şeklinde ifade edilen model, Eğitim Fakültelerini tercih eden öğrenciler aleyhine eşitsizlik yaratmaktadır. Bu model alan fakültesi öğrencilerine ilgili alanda lisans diploması, tezli ve tezsiz yüksek lisans yapma olanağı sağlarken, Eğitim Fakültesi mezunlarına tezli yüksek lisans yapma mkanı vermemekte, böylece bilimsel kariyer yolunu tıkamaktadır. Ayrıca Ek-1'in 14. maddesinde açıkça " Esas olarak Eğitim Fakültesi öğretmen yetiştirme programlarında yer alan, alan derslerinin Fen Edebiyat Fakültesi kodu ile verilmesi öngörülmektedir. Ancak Fen Edebiyat Fakültelerinin bulunmadığı veya yeterli olmadığı durumlarda alan dersleri Eğitim Fakülteleri öğretim elemanları tarafından da verilebilecektir. " denilerek, Eğitim Fakültelerindeki öğretim üyelerinin ikinci sınıf öğretim üyesi olarak görüldükleri de ifade edilmiş olmak'adır.

4. Yeni düzenleme ile Eğitim Fakültelerinin bazı bölümlerinin /a da anabilim dallarının kapatılması, bazı bölümlerin birleştirilmesi ülke gerçeklerine ve ihtiyaçlarına, bu alanlardaki bilimsel gelişmelere uygun bir düzenleme olarak görülmemektedir.

Halihazırda devam etmekte olan Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi ve Tarih Eğitimi gibi Bölümler yeni uygulama ile bazı Eğitim Fakülte erinde kapatılırken, bu bölümlerin bazı Fakültelerde faaliyetlerine devam etmelerine izin verildiği ilgili YÖK dokümanından anlaşılmaktadır (Ek-1-1).

Böyle bir uygulamanın hangi bilimsel gerekçelere dayandırıldığı bilinmemekle birlikte, yeni kurulan bazı Eğitim Fakültelerinde bazı bölümler, öğretim üyesi ve alt yapı yetersizliğine rağmen faaliyetlerine devam ederken, öğretim üyesi yeterli olan, gerekli donanıma sahip Eğitim Fakültelerindeki bu bölümlerden bazılarının kapatılmasının nedenleri anlaşılammaktadır.

Kuşkusuz, Özel Eğitim, Eğitim Bilimleri alanı içinde Eğitim Yönetimi ve Denetimi, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması, Halk Eğitimi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Program Geliştirme, Ölçme ve Değerlendirme alanları gibi önemli bir uzmanlık alanıdır. Bu alan yukarıda saydığımız diğer uzmanlık alanları gibi XI. Milli Eğitim Şurası'nda ülkemizin ihtiyaç duyduğu uzmanlık alanlarından biri olarak da ifade edilmiştir (MEB, XI.MEŞ, 1982, s.109) Ancak, anlaşılması güç olan durum; Eğitim Yönetimi ve Denetimi, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması, Eğitim Programları ve Öğretimi, Halk Eğitimi, Ölçme ve Değerlendirme gibi daha az önemli olmayan uzmanlık alanlarının Anabilim Dalı düzeyinde bile programlarını sürdürmelerine izin verilmediği halde, sadece Özel Eğitim alanının tüm anabilim dalları ile birlikte Eğitim Fakülteleri içinde ayrı bir bölüm olarak yer almasıdır. Ülkemizde özürülerin eğitimine daha fazla önem verilmesi anlamında kuşkusuz sevindirici bir gelişme olmakla birlikte, ülkemizde bu alandaki öğretim elemanlarının ve özürülerin sayısında birden bire büyük bir artışın olmadığı da bilinmektedir.

Ayrıca vurgulamak gerekirse, nitelikli eğitim yöneticilerine büyük bir ihtiyacın olduğu, eğitimin içinde bulunduğu karmaşadan da kolayca anlaşılmmaktayken, eğitim yöneticiliği için bir kariyer sisteminin oluşturulamamış olması nedeni ile çoğu zaman eğitim yöneticilerinin yeterliliğe bakılmaksızın politik tercihlerle ve adam kayırma yöntemiyle atandıkları bilinirken, bu uzmanlık alanındaki gelişmeleri görmezlikten gelerek lisans programlarının kapatılması, yönetim biliminin yok sayılması anlamına gelmektedir. Öyleyse bu mantıkla, başta kamu yönetimi, işletme yönetimi bölümleri olmak üzere bir çok lisans programının kapatılması ve bu alanlarda yöneticilerin lisans çıkışlarının bakılmaksızın yüksek lisans düzeyinde yetiştirilmeleri doğru olacaktır. Lisans düzeyinde yönetime ilişkin hiç bir ders almamış bir insanın yüksek lisans düzeyinde alacağı 25-30 kredilik dersle eğitim yönetimi alanında bilim uzmanı olabileceğini kabul etmek mümkün değildir.

Aynı şekilde, bilgi toplumundan, yaşam boyu eğitimden giderek daha çok söz edilen bir dönemde, okullaşma oranlarının ve iktisaden faa nüfusun okur yazarlık oranının bu denli düşük olduğu ülkemizde, halk eğitimi alanında yıllardır devam eden özverili çalışmaları desteklemek gerekirken, bu alana uzman eleman yetiştiren sınırlı sayıdaki Halk Eğitim Bölümlerini kapatmak; eğitim etkinliklerinin ölçülmesi ve değerlendirilmesi konusundaki çalışmaların yetersizliği nedeni ile sadece bir şeyi ölçen, bu yüzden giderek daha ezberci bir sistem haline gelen eğitimle ilgili yakınlmaların dozu her gün biraz daha artarken, Ölçme

ve Değerlendirme alanındaki lisans programlarını kapatmak; daha önce de ifade edildiği gibi, eğitim fakültelerindeki yapısal değişimin gerekçesi olarak gösterilen sorun, tamamen bir eğitim planlaması sorunuyken, Eğitim Ekonomisi ve Planlaması Anabilim Dalını kapatmak anlaşılması çok güç bir uygulamadır. Aynı mantık kabul edilecek olursa (ki bu yanlış olur), Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık alanında da lisans programları kapatılarak rehber öğretmenleri özellikle fakültelerin psikoloji bölümü mezunlarına yüksek lisans yaptırmak suretiyle yetiştirmek varken, neden Eğitim Bilimleri Bölümü içinde sadece Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı lisans programına yer verildiğini an amak mümkün değildir.

Eğer bu Bölümlerin ya da Anabilim Dallarının kapatılmasına isdihdam imkanları gerekçe gösteriliyorsa, başta Ziraat Fakülteleri, Fen Edebiyat Fakülteleri ve Meslek Yüksek Okulları olmak üzere, fakülte ve yüksek okulların en az yarısının da kapatılması, örneğin 1982 yılında 12 olan Ziraat Fakültelerinin sayısının bugün 27 'ye çıkarmaması gerekirdi. Belki bu eleştirilerin geçmişe yönelik olduğu ve geçmişte kaldığı düşünülebilir, fakat son bir yıl içinde sadece bir öğretim görevlisi ile açılan ve öğrenci alan bir çok Meslek Yüksek Okullarının olduğu bilinmektedir.

5. Bu yeni düzenlemeye göre Eğitim Fakültelerine bağlı bölüm ve bu bölümlerin alt programlarının hangi ölçüt ya da ölçütlere göre oluşturulduğu anlaşılammaktadır. Örneğin: sınıf düzeyi esas alındığında ilköğretim düzeyi içinde Okulöncesi Eğitimin yer almaması, Türkçe Öğretmenliğinin yer alması, öğretim kademesi esas alındığında Sınıf Öğretmenliğinin bir bölüm, Fen Bilgisi, Matematik, Sosyal Etlgiler, Türkçe Öğretmenliklerinin ise birlikte ayrı bir bölüm olmaları cerekir. Konu alanı esas alındığında ise Müzik ve Resim Öğretmenliği programlarının aynı bölüm adı altında olmamaları gerekir. Bu durum mevcut sınıflandırmanın savunulabilecek herhangi bir bilimsel ölçüte uygun olarak yapılmadığını düşündürmektedir.

6. Yeni düzenlemeye göre öğretmen yetiştirme konusunda tutarlı bir model getirilememiştir. Bu modele göre, Eğitim Fakültelerinin İlköğretim, Türkçe, Güzel Sanatlar, Beden Eğitimi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Eğitim Bilimleri gibi bölümlerinden mezun olanlar 4 yıllık lisans programı mezunu olarak, Eğitim Fakültelerinin birleştirilmiş yüksek lisans (3.5+1.5) programlarından mezun olanlar ile alan fakültelerinin lisans programlarından mezun olduktan sonra sınavla girilebilen (4+1.5) tezsiz yüksek lisans programlarından mezun olanlar, aynı okullarda öğretmenlik yapabileceklerdir. Böylece, dört, beş ve beşbuçuk yılda öğretmen olanlar arasında öğrenim süresinin farklılığından kaynaklanan, eğitim sistemimizde daha önce de yaşanmış olan, insan ilişkilerini ve okul iklimini olumsuz olarak etkileyen gerginliklerin tekrar yaşanmasına yol açılmış olacaktır.

7. Ülkemizde öğretmen yetiştiren tek kurum yeniden düzenlenmeye çalışılan Eğitim Fakülteleri değildir. **Asıl işlevi öğretmen yetiştirmek olan Teknik Eğitim Fakülteleri ve Mesleki Eğitim Fakültelerinin de bu yeni düzenlemenin içine neden alınmadıkları anlaşılamamaktadır.** Eğitim Fakültesinden yetişen ortaöğretim alan öğretmenlerine 3.5+1.5 modeli ile sağlanan avantajlar (ya da dezavantajlar) Eğitim Fakülteleri gibi asıl işlevi öğretmen yetiştirmek olan Teknik Eğitim ve Mesleki Eğitim Fakültelerine neden sağlanmamıştır. Örneğin aynı mantıkla, Eğitim Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi eşlemesinde olduğu gibi bir ilişki, Mühendislik Fakülteleri ile Teknik Eğitim Fakülteleri arasında da kurulabilirdi. Bu durumda, uygulanmak istenen modeli, Fen Edebiyat Fakültelerini öğrenciler için cazip hale getirmeye yönelik bir çaba olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır.

8. Halihazırda uygulanmakta olan Öğretmenlik Meslek Bilgisi (ÖMB) sertifika programlarının bir çoğunun, fakültelerin döner sermayelerine, yöneticilere ve öğretim elemanlarına ek gelir sağlamaktan ve adaylara bir belge kazandırmaktan öte eğitsel anlamda pek fazla işe yaramadıkları, genel olarak bilinmektedir. Ancak, unutmamak gerekir ki, yanlış olan bu programların içeriği değil, uygulanma biçimidir. İlgili YÖK dokümanında öngörülen tezsiz yüksek lisans programı incelendiğinde, bu programın hali hazırda bir çok üniversitenin uyguladığı ÖMB programının kuramsal temelleri zayıflatılmış, uygulama boyutu artırılmış hali olduğu görülmektedir. Bu hali ile çok iyi niyetle ve ideal olarak hazırlanmış olduğu kabul edilse bile, söz konusu program, öğretim elemanı sayısının yetersizliği ve uygulama alanlarının sınırlılığı nedeni ile istismara daha açık görünmektedir.

9. Ayrıca, lisans temeline dayalı bir gelişimi öngörmeyen bir programın yüksek lisans programı olarak kabul edilmesi yanlış olmakla birlikte, konuya öğretmene sağlayacağı özlük hakları açısından bakılıyorsa, ÖMB derslerini program bütünlüğü içinde daha kapsamlı olarak alan Teknik Eğitim Fakülteleri ve Mesleki Eğitim Fakülteleri öğrencileri ile Eğitim Fakültelerinin Türkçe, Matematik Güzel Sanatlar, Beden Eğitimi, Bilgisayar ve Eğitim Teknolojileri, Eğitim Bilimleri gibi bölümlerinden mezun olacak öğrencilere de, ek olarak, bir aylık bir uygulama ;un.'nda yüksek lisans diploması verilmesi hakkaniyete daha uygun olacaktır. **Aksi takdirde, bu bölümlerden mezun olanların tezsiz yüksek lisans yapmak istemeleri durumunda, bu dersleri lisans düzeyinde daha kapsamlı olarak alan bu öğrencilere hangi derslerin okutulacağıının da düşünülmüş olması gerekir.**

10. Üniversitelerin yürürlükteki sınıf geçme ve sınav yönetmelikleri incelendiğinde, hemen hemen her üniversitede öğrencilerin bir yarıyılıda 30 kredi /saat civarında ders alabildikleri görülmektedir. 39 kredi/saatlik dersi içeren, öğretmen olacaklar için öngörülen, Tezsiz Yüksek Lisans Programının üç yarıyılı yayılması, sadece zamanın kötü kullanılması açısından değil, bu süre içinde lisans düzeyinde öğrenilen

fakat kullanılmayan bazı bilgilerin unutulmasına neden olabileceği için de yanlış olacaktır.

11. İlgili YÖK dokümanında (Md-10) sözü edilen "Okul Deneyimi ve Öğretmenlik Uygulaması gibi dersler için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulama okullarının belirlenmesi, bu okullarla fakülteler arasında güçlü bir işbirliğinin kurulması, bu okullardaki öğretmenlerin ve yöneticilerin hizmetiçi eğitim ihtiyaçlarının Eğitim Fakültelerince karşılanması, bu kapsamda öğretmen adaylarının uygulama etkinlikleri sırasında, okullarda kendilerine rehberlik yapacak olan uygulama öğretmenlerinin Fakültelerde açılacak Özel Öğretim Yöntemleri ve diğer ilgili derslerde ek görevli olarak görevlendirilmeleri" çok güzel söylemler olmakla birlikte, uygulama okulları Eğitim Fakülteleri ve alan fakültelerinin bulunduğu bir çok ilde ihtiyacı karşılayabilecek sayıda değildir. Ayrıca, bu uygulama okullarında görev yapan öğretmenlerin hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının mevcut kadroları ile Eğitim Fakülteleri tarafından karşılanması da çok güç görünmektedir. Uygulama boyutunun bu derece artırılması bazı illerde ilk ve ortaöğretim kurumlarının normal eğitim programlarını uygulamalarını engelleyebilecek ve bu durum Eğitim Fakülteleri ile Milli Eğitim Müdürlükleri ve okullar arasında uygulamalar nedeni ile hali hazırda yaşanmakta olan sorunların boyutunu daha da artıracaktır.

Daha da önemlisi, kredisi artırılan ve iki ayrı derse dönüştürülen Özel Öğretim Yöntemleri dersini, bu dersin gereklerine uygun olarak verebilecek öğretim elemanı ihtiyacının, eskiden beri, hemen hemen tüm Eğitim Fakültelerinde yaşanan çok önemli bir sorun olduğu b lindiği halde, bu alanda çalışacak öğretim elemanlarını yetiştirmede, ders sayısını ve bu derslerin kredilerini artırmak ve hemen uygulamaya geçmek, öğretmenin niteliğinin yükseltilmesine katkıda bulunabilecek bir gelişme olarak değerlendirilemez.

12. YÖK'ün üniversitelere gönderdiği Eğitim Fakültesi modelinde sık sık değişiklikler yapması, bu modelin hazırlayanların kafasında da henüz tam olarak netleşmediğini ya da bir kısım çevrelerin YÖK'ü imormal yollardan etkileyerek, bir proje çalışması sonunda geliştirilen bu rrodele yeni eklemeler yaptırdıklarını düşündürmektedir. Örneğin; Eğitim Fakültelerine gönderilen ilk modelde Özel Eğitim Bölümü yokken ikinci modele ilave edilmiştir. • ikinci modelde Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Bölümü ile Eğitim Bilimleri Bölümü içinde Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı yokken üçüncüsüne ilave edilmiştir. Temel Eğitim Bölümünün adı ilköğretim Bölümü olarak değiştirilmiştir.

Kuşkusuz eğitim sistemleri değişmez değildir, ancak değişme, değişme için değil, sistemlerin daha etkili olabilmeleri için gereklidir. Değişme sağlam bir modele dayanmalıdır. Özellikle, toplumsal açık sistemler olan okullarda kendi içinde tutarlı, sağlam bir modele dayalı olmayan,

katılıma yer vermeyen, yetkeci değiştirme girişimlerinin başarı şansı çok az olmaktadır.

Sonuç olarak, YÖK tarafından Eğitim Fakültelerinin Yeniden Yapılanması olarak adlandırılan, öğretmen yetiştirme konusunda bugüne kadar izlenen yanlış politikalar sonucu birikerek gelen sorunları çözmeye yönelik, iyi niyetli bir çabanın ürünü olduğu düşünölen bu model:

1. Yeniden yapılanma olarak değerlendirilemez.
2. Öğretmen yetiştirme konusuna bir bütönlük getirememiştir.
3. Ülke gerçeklerine ve ihtiyaçlarına uygun, özgün bir model değildir.
4. Kaliteyi artırmaktan çok bir kısım öğrenciler aleyhine süreyi artırmaktadır.
5. Öğrencileri alan fakültelerine yönelmeye özendirilmektedir.
6. Eğitim Fakültelerinin statülerini düşürmektedir.
7. Eğitim Bilimlerinin çeşitli alanlarında uzmanlaşmayı engellemektedir.
8. Eğitim Fakültelerindeki Bölümlerin yapılanmasına bir sistematiğ getiremediği için çeşitli yeni sorunlara yol açmaktadır.
9. Lisans temeline dayalı bir gelişimi öngörmeyen sertifika programı niteliğindeki bir programı, yüksek lisans programı olarak tanımlanmaktadır.
10. işlevsiz hale gelmiş olan Fen Edebiyat Fakültelerine bir işlev kazandırma çabası olarak değerlendirilebilir.
11. Toplumsal ve ekonomik maliyeti yüksek buna karşın başarı şansı düşük görölmektedir.

Kaynakça

- Cramer, J.F- G.S.Browne. **Çağdaş Eğitim (Milli Eğitim Sistemleri Üzerinde Mukayeseli Bir İnceleme)** (Çev: A.F.Oğuzkan), Milli Eğitim Basımevi, istanbul: 1982.
- Endervick, Peter. **"Multidimensional Corporate Restructuring and International Competitiveness"**, California Manegement Review, Autumn, 1989.
- Erdoğan, irfan. **Çağdaş Eğitim Sistemleri** . Sistem Yayıncılık , istanbul: 1995.
- M.E.B. **XI.Milli Eğitim şurası** (8-11 Haziran 1982) Milli Eğitim Basımevi, istanbul: 1991,
- Yüksek Öğretim Kanunu (2547 S.K.) **Resmi Gazete:** 6.1 1.1981.